

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تقدیم به مقام شامخ پیامبر اکرم ﷺ و به
دخت گرامیش فاطمه زهرا علیها السلام و به اهل بیت
عصمت و طهارت علیهم السلام و به وجود نورانی ولی الله
الاعظم امام زمان ﷺ؛ این تحفه درویشی است
که به محضر اولاد بزرگوار سرور و سالار شهیدان
حسین بن علی علیهما السلام پیشکش شد، امید است در
روز جزا دستگیرمان باشند.

حکمت کوتاهی و بلندی سُور قرآن کریم

تفسیر و تحلیل نقادانه نظریه قرآن پژوهان معاصر

نویسنده:

زهره زکی

مقدمه:

استاد محقق علیرضا عظیمی فر

سرشناسه	: زکی، زهره، ۱۳۴۵-
عنوان و نام پدیدآور	: حکمت کوتاهی و بلندی سور قرآن کریم: تفسیر و تحلیل نقادانه نظریه قرآن پژوهان معاصر نویسنده زهره زکی مقدمه علیرضا عظیمی فر.
مشخصات نشر	: قم: دار العلم آیه اله بهیمنی؟؟؟، ۱۴۰۴.
مشخصات ظاهری	: ۲۶۸ص.
شابک	: 978-964-8300-19-2
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: کتابنامه:ص. ۲۶۸-۲۵۵؛ همچنین به صورت زیر نویس.
عنوان دیگر	: تفسیر نقادانه نظریه قرآن پژوهان معاصر.
موضوع	: قرآن -- بررسی و شناخت Qur'an -- Surveys
موضوع	: قرآن -- اعجاز: Qur'an -- Miracles قرآن -- مسائل ادبی و معانی و بیان Rhetoric in the Qur'an قرآن -- مسائل لغوی Qur'an -- Language, Style قرآن -- شان نزول Qur'an -- Occasion for revelation قرآن -- سوره ها و آیه ها: Suras and ayats -- Qur'an
شناسه افزوده	: عظیمی فر، علیرضا، ۱۳۴۳ - مقدمه نویسی
رده بندی کنگره	: ۶۵/۴BP
رده بندی دیویی	: ۲۹۷/۱۵۹
شماره کتابشناسی ملی	: ۱۰۰۰۹۷۹۵

حکمت کوتاهی و بلندی سور قرآن کریم

■ مؤلف: زهره زکی

■ مقدمه: علیرضا عظیمی فر دزفولی

■ تیراژ: ۲۵۰ نسخه

■ ناشر: دارالعلم آیه الله العظمی بهیمنی رحمته الله

■ چاپ اول: ۱۴۴۵ق

■ شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۸۳۰۰-۱۹-۲

■ قیمت: ۳۵۰،۰۰۰ تومان

حق چاپ محفوظ است.

فهرست

پیش درآمد: گزارش کوتاه از محتوای متن نوشتار.....	۱۱
مقدمه.....	۱۵
فصل اول: مباحث مقدماتی.....	۱۹
گفتار اول: کلیات.....	۲۰
۱. بیان مسأله و قلمرو آن.....	۲۰
۲. اهمیت و ضرورت پژوهش.....	۲۲
۳. تاریخچه و پیشینه موضوع تحقیق.....	۲۳
گفتار دوم: مفهوم شناسی اصطلاحات کلیدی.....	۲۹
۱. مفهوم بلندی و کوتاهی آیات و سوره ها.....	۲۹
۲. ساختارمندی درونی آیات و سوره ها.....	۳۲
۳. مفهوم حکمت.....	۳۵
۴. قرآن پژوهان معاصر.....	۳۶
گفتار سوم: مبانی پژوهش.....	۳۷
گفتار چهارم: مکتب تفسیری و مرزبندی آن با دیگر مفاهیم همسو.....	۳۸
گفتار پنجم: ملاک سوره های مکی و مدنی از منظر قرآن پژوهان معاصر.....	۴۰
فصل دوم: حکمت های درون متنی.....	۴۹
پیش درآمد.....	۵۰
سوالات و ابهامات ناقدان بر متن قرآن.....	۵۱

۹۴. صلاح عبدالفتاح خالدي، اعجاز القرآن البياني ودلائل مصدره الرباني، الطبعة الاولى، عمان: دار عمار للنشر والتوزيع، ١٤٢١ ق (نرم افزار کتابخانه مدرسه فقاهاه).
۹۵. عسکری، سيد مرتضى، القرآن الكريم وروایات المدرستين، ج ١، . شركة التوحيد للنشر ١٤١٥ هـ ق.
۹۶. عياشى، محمد بن مسعود، كتاب التفسير، ج ١، تهران: چاپخانه علميه، ١٣٨٠ ش.
۹۷. کلینی، محمد بن یعقوب، کافی، تهران: دارالکتب الاسلامیه، ١٣٦٥ ش.
۹۸. فضل الله، سيد محمد حسين، من وحى القرآن، ج ١، بيروت، دارالملاک، ١٤١٩ ق.
۹۹. فضلى، عبدالهادى، تهذيب البلاغه، ج ٨، بی جا، المجمع العلمى الاسلامى، ١٣٧٧ ش.
۱۰۰. قطب، شاذلى، فى ظلال القرآن، ج ١، مقدمه تفسير سوره بقره، بيروت وقاهره: دارالشروق، ١٤١٢ ق.
۱۰۱. مسلم، مصطفى، مباحث فى التفسير الموضوعى، دمشق: دارالقلم، ٢٠٠٧ م.
۱۰۲. مصطفى محمود، القرآن محاوله لفهم عصرى، ناشر: دارالمعارف، مصر، ١٩٩٩ م.
۱۰۳. مصطفىوى، حسن، التحقيق فى كلمات القرآن الكريم، بيروت، دار الكتب العلميه، ١٤٣٠ ق.
۱۰۴. محمد رشيد رضا، تفسير المنار، ج ١، الطبعة الثانيه، القاهره، ١٣٦٦ دار المنار ١٤ شارع الانشاء القاهره.

۱۰۵. مجلسی، محمدباقر، بحارالانوار، ج ۹، ج ۲، بیروت: موسسه الوفاء، ۱۴۰۳ ق.
۱۰۶. معرفت، محمدهادی، مقدمه التفسیر الاثری الجامع، ج ۱، چاپ اول، قم: انتشارات موسسه فرهنگی التمهید ۱۳۸۷ ش.
۱۰۷. محمد هادی معرفت، التمهید فی علوم القرآن، ج ۵، قم: مطبعه مهر، ۱۳۹۷ ش.
۱۰۸. محمد هادی معرفت، تلخیص التمهید، جلد ۲، چاپ ۶، قم: ناشر موسسه النشر الاسلامی، ۱۴۲۸ ق.
۱۰۹. نصیرالدین طوسی، تجرید الاعتقاد، تحقیق حسینی جلالی، چاپ اول، قم: ناشر: دفتر تبلیغات اسلامی، ۱۴۰۷ ق.

منابع مقالات و مجلات و نشریات

۱۱۰. جعفری، سید محمد مهدی، شیوه تفسیری پرتویی از قرآن، (تفسیر قرآن بالفاظ قرآن)، بینات؛ فصلنامه موسسه معارف اسلامی امام رضا، سال دوم شماره ۳، پاییز ۱۳۷۴، ویژه پژوهشهای قرآنی.
۱۱۱. خامه گرمحمد، مقاله "نگاهی به چگونگی نزول سوره های قرآن کریم، فصلنامه علمی - پژوهشی پژوهشهای قرآنی، سال ۲۲ شماره ۴، پیاپی ۸۵، زمستان، ۱۳۹۶ ش.
۱۱۲. راضیه موحدی نیا، حسام الدین ربانی، مقاله بررسی رویکرد تاریخ مندان به معرفت دینی با تاکید بر نگاه تاریخی به قرآن، دوفصلنامه علمی - پژوهشی پژوهشهای معرفت شناختی / پاییز و زمستان، ۱۳۹۵ ش، شماره ۱۲.
۱۱۳. زیر نظر گروه قرآن پژوهی، به کوشش علی نصیری، یاد نگار محمد هادی معرفت، معرفت قرآنی، ج ۲، ۵ متن بیانات آیت الله معرفت با عنوان زبان

- قرآن، روشمندی معرفت دینی، پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی، ۱۳۸۷، تهران، چاپ اول.
۱۱۴. سروش، عبدالکریم، قرآن کلام محمد (ص) یا کلام خدا/وند؟، روزنامه جام جم، تاریخ انتشار: یکشنبه ۱۲ اسفند ۱۳۸۶/ سال هشتم/ شماره ۲۲۳۳.
۱۱۵. سعیدی روشن، محمدباقر، زبان چندبعدی قرآن، پژوهش و حوزه، بهار ۱۳۸۷، سال نهم، شماره ۳۳.
۱۱۶. محمودی نصرپیام / میرزایی سمیه، / موسوی، محسن، مقاله شناخت مکی و مدنی برپایه شکل موج سوره ها، فصلنامه علمی-پژوهشی پژوهشهای قرآنی، بهار ۱۴۰۰، سال ۲۶، شماره ۱، پیاپی ۹۸.
۱۱۷. معارف مجید، آموزش قرآن در سیره رسول خدا (ص) (۱)، مقاله پرتال جامع علوم انسانی، رشد آموزش قرآن، شماره ۱، ۱۳۸۱ ش.
۱۱۸. معارف، مجید، جایگاه اعجاز علمی قرآن در تفسیر نوین، فصلنامه صحیفه مبین، شماره ۳۷، بهار و تابستان ۱۳۸۵ ش.
۱۱۹. معبدی آرانی سعید، موفقیت پیامبر در کنترل گروه‌های اندک در مدینه پس از هجرت، نامه تاریخ نو، ۱۳۹۱.
۱۲۰. معرفت قرآنی، مجموعه مقالات بزرگداشت آیت الله معرفت، مرکز مطالعات قرآن دانشگاه مفید، قم، ۱۳۹۵، چاپ اول.
۱۲۱. معرفت قرآنی، نظم آهنگ قرآن، مهدی سلطانی، ج ۳، چاپ اول، تهران: پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی، ۱۳۸۷.
۱۲۲. مصاحبه با آیت الله محمد هادی معرفت، فصلنامه بینات، ش ۶، صص ۹۶-۹۷.

۱۲۳. مودب سیدرضا، محسن قربانیان، مقاله کارکردهای پیوستگی سوره درتفسیر، پژوهش نامه قرآن وحديث، پاییزوزمستان ۱۳۹۶، شماره ۲۱، ص ۱۱.

۱۲۴. نصیری علی، مقاله ساختار درونی روشمند آیات قرآن، آموزه های قرآنی، دانشگاه علوم اسلامی رضوی، بهار-تابستان ۱۳۹۰، شماره ۱۳.

منابع سایت ها و بیانیه ها

۱۲۵. (ایکنا خبرگذاری بین المللی قرآن) خبرنگارایکنا به مناسبت ۳۰ دی ماه، سالروز درگذشت مهندس بازرگان، گفت وگویی با سیدعلی میرموسوی، عضو هیات علمی دانشگاه مفید و رئیس دانشکده علوم سیاسی، ۰۱ بهمن ۱۳۹۸ - ۰۳:۰۹

۱۲۶. بیانات امام خامنه ای در خطبه های نماز جمعه تهران ۱۳۸۰/۲/۲۸.

۱۲۷. (سایت ویکی فقه)، تهانوی، محمدعلی بن علی، کشاف اصطلاحات الفنون والعلوم، ۲ جلد، مکتبه لبنان ناشرون - بیروت، چاپ: اول، ۱۹۹۶ م، ذیل واژه حکم.

۱۲۸. خاتمی، احمد، شبکه تلویزیونی افق، ۱۶/۱/۱۴۰۱ مصادف با ۳ رمضان، بلاغت درنهج البلاغه.

۱۲۹. خاور نجفی، نصرت، (سایت نوگرا، سایتی برای نواندیشان)، معرفی شخصیت ابن عاشور وتفسیرالتحریر والتنبیر.

۱۳۰. محمدرضا وصفی، نومعتزلیان؛ گفتگو با نصر حامد ابوزید وعابد الجابری ومحمد آرکون وحسن حنفی، ص ۱۵، چاپ اول، نگاه معاصر، تهران.

۱۳۱. محمدعلی ایازی، مقاله زبان قرآن، سایت نویسنده دراینترنت.

۱۳۲. ناصر مکارم شیرازی، فرهنگ نامه علوم قرآن، «نزول تدریجی قرآن کریم»، ص ۹۸۳، سایت آیت الله مکارم شیرازی، آیین رحمت، معارف اسلامی و پاسخ به شبهات.

۱۳۳. نصر حامد ابوزید، مدرن کردن اسلام یا اسلامی کردن مدرنیته، ترجمه روح الله فرج زاده، (www.nasr-hamed-abuzayd.blogfa.com)، ۱۳۴. المراغی، احمد بن مصطفی، تفسیر المراغی، ج ۱، (ج حلبی)، الطبعة الاولى، ۱۹۴۶م (سایت اینترنتی کتابخانه مدرسه فقاها).